

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

Capvt XIV. Diuinæ bonitatis iudicia, in Sacramento Baptismi & Confirmationis, gratiaq[ue] diuinâ, mirabiliter suppeditatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

rum, in vanum laborauerunt, qui edificant eam. Hic messor plus cessando messuit, quam alij, vsque ad occasum solem, se defatigando. Discite, mortales, inter vera & vana auxilia, discrimen facere. Nolite vobis promittere à mandragoris pecunias; non fert ea radix nummos. Nolite effodere thesauros, quos atri custodiunt canes. Cerberus, non Deus; Gryphes, non Coelites, habitant in illis hypogæis. Nolite animam vestram vendere tribus Philippæis, Christum triginta argenteis. Non dat Orcus opes, quibus ditescatis. Cum putaueritis vos habere crumenam ære, grauem, carbones thesaurus erunt; & sèpius stercora, quam nimis mата colligetis. Denique, quando nihil acceperitis, cum Pluto, Plutonem estis adoraturi. Deum colite, ille aurum creavit. Ille, cum nemo iuuuerit, ditabit. Ille & diuinam virgulam, & auream, sed castam, pluviā potest è cœlo mittere. Ab illo, tanquam sponsæ, arrham accepistis, quidquid habetis. Cauē, homo, ne de tua anima sit illa querela: *Et hac nesciuit, quia ego dedi ei frumentum, & vinum, & oleum, & argentum multiplicavi ei, & aurum, quæ fecerunt Baal, quasi dæmonis, non Numinis dona; ab Inferis, non à Superis impetranda.* Si qua re indiges, Patrem adi, non hostem apud quem, qui volunt diuites fieri, incident in tentationem, & in laqueum diaboli. Hinc tam multi, ob amissam vnicam vaccam, aut leue damnum, seipso suspendunt: verè enim in laqueum diaboli incident, quem illis tetendit.

Osee. 2. 8.

1. Tim. 6. 9.

C A P V T X I V .

Diuine bonitatis iudicia, in Sacramento Baptismi & Confirmationis gratiaq; diuina, mirabiliter suppeditatis.

I.

Vòd si, iudicio Dei, à pecunijs alijsq; terrenis bonis homines desertissimi tantam habent compensationem, ut vel diuinitus pecuniā iuuentur, vel alia accipient bona pecunijs longè præstantiora: quid elegenti non erit sperandum de cœlestibus thesauris? Inter quos est diuina à Christo promanans gratia, quæ minimè opinantibus atque etiam haud merentibus sèpe affulget & datur; diuinaque Sacra menta, quæ mirabili prouidentia instituta, mirabili-

biliore modo nonnunquam hominibus offeruntur. Nempe non-
minùsmenti, quām corpori mortalium iudicat prospiciendum.
Deus, qui sāpē illa occasione aut ratione adest, qua minimè puta-
uisses. Ita ex Saulo Paulum fecit, quando eum Ecclesiam disci-
pulosque Christi flagrantissimè persequenterem, ipsa cæcitate oculorum, illuminauit. Ibat spirans minarum & cædis in discipulos Do- Act. 9. 1.
mini: & subite circumfulsit eum lux de cœlo. Ita vir Æthiops Eunu- Act. 8. 27.
chus, potens Candacis reginae Æthiopum, à Philippo, in fide, eruditur
insperatō. Mittitur ab Angelo Philippus ad viam, quæ descendit ab
Ierusalem in Gazam, & nec dum ipse scit, cur mittatur. Mittitur &
ad currum, in quo sedebat Eunuchus. Occurrit locus opportu-
nissimus Isaiae, de Christi Passione, prophetantis: occurrit & aqua:
denique & ipsi Eunucho occurrit, vt diceret: Ecce aqua, quid pro-
hibet me baptizari? Ad hunc modum lauit Æthiopem, sed utili-
ter, Deus, nihil minùs, quām de hoc lauacro cogitantem, cum-
dono exijsset. Sed tamen Saulus, quando in mala via iter facie-
bat; Æthiops, cum Deum quæsiuit, conuersus est. Vnde admi-
randa Dei iudicia se se aperiunt, qui & sequentibus, & persequen-
tibus venit obuius ad auxiliandum.

Id autem quod Eunicho baptizato, Pauloque conuerso
euenit, in omnibus Sacramentis contigisse, potest ostendi. Nam
in primis de aqua etiam diuinitus ad baptismum oblata, illud re-
fert Baronius. Cum An. Christi sexagesimo octauo S. Petrus Apo-
stolus in carcerem Mamertinum missus à Processo & Martiniano
militibus assuaretur, ipsos suos hos custodes ad Christi fidem ad-
duxit. Iam crediderant; sed defuit aqua baptismo necessaria. Non
defuit ergo Deus. Exemplò, quasi saxo vena esset secta, ita, in vi-
cem sanguinis, fons erupit: qua aqua Processum & Martinianum
tinxit Petrus. Nemo loco diffidat, qui Deo fudit. Nusquam & nun-
quam illi deest, quod prodest: quoisque mortalium iudicia sāpē-
abieciissimos ne pistrino quidem dignos censem, eos diuinus ocu-
lus ex persecutoribus Apostolos, ex lictoribus martyres, denique
ex nigris candidos facit atque cœli candidatos.

Stupendum eiusmodi Dei iudicium fit manifestum, etiam
ex alia, commemoratione, digna historia, quam, sub Paulo Episco-
po Alexandrino, circa annum Domini quingentesimum trigesimum
septimum contigisse, in Prato spirituali, his verbis legimus. Nar- Prato spirit.
rat nobis (inquit Ioannes Moscus cognomento Euiratus) Abbas cap. 207.

I I.

Baron.t. 1.
An. 68. &
Thom. Boz.
lib. 1. de sig.
Eccles.c. 16.

III.

Theonas & Theodorus, quod Alexandria, sub Paulo Patriarcha, puella quedam relicta fuerat pupilla, à parentibus magna facultate locupletibus. Erat autem adhuc sine baptismō. Die vero quadam ingressa pomarium, quod sibi reliquerant parentes eius (sunt enim in media ciuitatis pomaria) vidit quandam parantem sibi laqueum, ut se prefocaret. Cucurrit igitur, & dixit ei: Quid facis homo? Dixit autem ei: Dimitte me, mulier, quoniam in mula tribulatione sum. Quae ait illi: dic mihi causam, & fortassis iuuare te potero. Dixit illi: Graui aere alieno premor, & valde suffoco a creditoribus, elegi, potius vitam semel finire, quam quotidie mori. Quod dixit illi: Quia te, accipe omnia, qua habeo, & redde: tantum ne perdas te ipsum. Sumens vero ille reddidit omnia. Puella ergo angustari caput non habens, qui sibi curam gereret. Itaque, destituta parentum solatio, fornicari instituit, & inde sibi vestum querere. Dicebant ergo viri illi sancti: Quis nonuit ista, nisi solus DEVS? quomodo scilicet permittatur anima, propter causam aliquam ipsi soli cognitam, ad tempus derelinqui? Post aliquantulum temporis infirmata est puerilla, & in se reuersa compuncta est, orauitq; Pontificem, ut faceret illam Christianam. Omnes autem aspernabantur eam, dicentes: Quis hanc suscipiat, que meretrice est? affluebatur autem vehementer. Cum vero in his esset angustijs, asstit illi Angelus, in specie hominis, cum quomisericordiam fecerat. Cui illa dixit: Cupio fieri Christiana, & nemo vult pro me loqui. Qui ait: Nunquid re vera istud cupis? Respondit illa: Vix, Domine, & deprecor te, ut hoc mihi impetres. Qui ait: Noli tristari. Ego adducam aliquos, qui te accipient. Adduxit ergo alios duos & ipsos Sanctos Angelos, duxeruntq; illam in Ecclesiam. Rursumq; se ipsos transformantes in personas quasdam illustres, & notas ex ordine Augustalium, vocant Clericos, Presbyterum scilicet, & Diaconum, qui in hoc ipse constituti erant. Dicunt eis Clerici. Vestracharitas pro ea pollicetur? Illi autem responderunt: Eiam nos pro illa pollicemur. Sumentes ergo illam baptizauerunt: & albis induitae rursus ab eis subiectae est. Quae cum deposuissent, euauerunt. Vicini ergo cum illam albis induitam vidarent, postquam recesserunt illi, dicunt ei: Quis te baptizauit? Nuncianuit autem eis rem totam, dicens: Venerunt quidam, & tulerunt me in Ecclesiam, locutiq; sunt Clericis, & baptizauerunt me. Et dixerunt ad eam: Qui sunt illi? cum vero non posset dicere, qui essent illi, abeauit nuncianuerunt Episcopo. Dixit autem Episcopus his, qui ad baptizandum constituti erant. Vos illam baptizastis? Et confessi sunt, se illam baptizasse exoratos ab illo & illo Augustalibus. Porro accersitis ex

Prato.

Pretorio his, quos Clerici dixerant, dixit Episcopus: Num ipsi pro ista fideiussistis? Qui dixerunt: Neq; nouimus, neq; consci; nobis sumus, hoc fecisse. Tunc vero iam cognouit Episcopus, DEI hoc opus esse. Conuocansq; illam dixit ei: Dic mihi, filia, quid gessisti boni? Quae ait: Meretrix existens, & paupercula, quid boni operari potui? Dixit illi Episcopus: Nihilne omnino operata es? Dixit ei: Non, nisi quod videns quendam, qui à creditoribus premebatur, se suffocare volentem, datâ illi omni substantiâ meâ, liberavi illum. Et his dictis, continuo obdormiuit in Domino. Tunc Episcopus glorificans Dominum dixit: Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum.

Hoc baptismo vel meretrici, ante mortem, diuinatus procurato; non tantum mirabilia & arcana Dei iudicia illustrantur; sed etiam erudiuntur illi, qui, quæ olim piè gesserunt, frustra esse gesta existimant. Bonus est Deus, etiam illorum operum non obliuiscitur, quæ mortali delicto extincta sunt. Illis enim et si cœlum non debeatur: enimuerò et si de condigno nihil omnino debeat, tanquam Dei inimicis, nisi pœna; congruum tamen existimat Deus, ut aut bona recipient in vita sua, cum Epulone illo, Luc. 16.25. aut vt illis aliunde via ad cœlum aperiatur. *Et quis inenarrabilem bonitatem illius dignè admirari, quis pro ea dignè gratias agere queat?* ait Blofius. Nam cum nemo ad salutem perueniat, qui non vel tantillum charitatis habeat, ut ex amore Dei, saltem in extremo vita positus, pœnitenti; am agat, auerseturq; peccata: ecce ipse misericordissimus hominumq; amantissimus Deus, sape se usq; adeò benignum & amabilem etiam desperatissimis peccatoribus (quos aliquis virtutis merito insignitos esse cognoscit) sub mortem exhibet, ut illi ex intimes præcordijs doleant, quod offendunt tam pium Conditorem atq; Redemptorem. Per quam nimirum pœnitentiam, apti reddituntur ad salutem consequendam; & peracta tali peccatorum purgatione, qualem diuinæ iustitia quæserit, in aeternum cœlestis regni gaudium introducuntur. Profecto in altissimo secretissimoq; profundo latet fons ille inexhaustus, unde tanta pietas ad nos dimanat, unde tanta misericordia super nos effunditur: de qua qui desperat, Deum bonum & veracem esse negat, in Spiritum sanctum blasphemus est. Hæc ille.

At ne, qui vel eleemosynæ, vel alterius cuiusdā boni sibi operis conscius est, temerariè præsumat, sibique certò Numinis gratiā promittat, etiamsi in grauia scelera prolabatur; sciat multos, immo plurimos in Inferno ardore, qui vel antè, quām se flagitijs in-

P 3 uolue-

I V.

Ludou. Blofius In Canone vit. spirit. cap. 2.

V.

uoluerent, vel in ipsa scelestia vita, sanctissima quædam opera praestiterunt. Nouit Deus illa temporali aliqua felicitate compensare; ad quod ipsum etiam, vi iustitiae non astringitur; quamvis id præ bonitate sua, faciat. Multa utique laude & honore digna fecit

Esther. 7.9.

Aman, quem tamen Assuerus iuste suspendit, quia ille, quidquid, præmio dignum egit, crudelitate sua euertit. Hunc morem paucim Præcipes obseruant; gladio addicunt rebelles, qui ante charissimi extiterunt. Ioab quantus fuit, apud Dauidem? non ille, etiam per æstates hibernando, sed vel in summis frigoribus, aut asperrima tempestate, manus strenue conserendo, bellauit; non, velut malus Fabij imitator, ociosè cunctando, sed pugnando assidue, rem restituit. Quot non victorias retulit? quot non hostes interermit? quantas non sedauit rebelliones? & tamen, quando,

3. Reg. 2.1.

appropinquauerunt dies David, ut moreretur, præcepit, inter cetera, Salomonis filio suo, dicens: Tu quoque, nisi que fecerit mihi Iacob filius Sarie, que fecerit duobus principibus exercitus Israël, Abner filio Ner, & Amase filio Iether: quos occidit, & effudit sanguinem bellum in pace, & posuit cruentum prælium, in baptismo suo, qui erat circa lumbos eius, & in calceamento suo, quod erat in pedibus eius. Facies ergo iuxta sapientiam tuam, & non deduces canitatem eius pacifice ad inferos. Cur non idem faciat Deus? Enim uero sapientia etiam facit. Quamobrem Saul regem

1. Reg. 15.

17.

sic compellauit Samuel: Nonne, cum parvulus es in oculis tuis, caput in tribubus Israël factus es? unxitque te Dominus in regem super Israël? Et rursum: Pro eo, quod abieciisti sermonem Domini, abiecit te Dominus, ne sis rex. Nec tantum solio, sed etiam vita (& utinam non etiam vita æterna!) illum, excidere passus est. Nemo ergo temere peccet, etiam virtutis sibi conscientia. Tantali hortus sunt virtutum opera vitijs, velut spinis, suffocata. Nemo etiam desperet, immo tanto promptius liberalitatem clementiam, aliisque pietatis opera exerceat, quia sperare potest, si non præsidenter ac præsumptuosè, sed casu, aut imbecillitate quadam labatur, Deum ea ipsa opera aspecturum, apud quem misericordes misericordiam consequuntur. Quod congruum esse dixi, conueniensque diuina bonitati, atque ex recitata historia constat.

Matth. 5.

V. I.
Martyrolog.
Roman. V.
Siuardi 25.
Augusti.

Et cur animum despondeant isti? cum nihil penitus unquam merentes non raro respiciat Deus. Genesius, tempore Diocletiani, Romæ, mimus & thymelicæ artis magister, in publico theatro, de Christianorum mysterijs, Imperatori, per ludibrium, deli-

delitias facturus ægrotum se simulans baptismum poposcit. Euō-
cato mimico presbytero & exorcista, cum ludere vellet, repente
serio egit. Quippe, diuini Sp̄iritus impulsu, mutatus, inter ipsos
sacrilegos iocos, Christianus factus, mimorum nugamentis, im-
mo iam vi sua non carentibus simulatorum Sacramentorum arca-
nus absolutis, albis vestibus indutus, atque etiam ad sauctorum
martyrum similitudinem, à militum petulantia raptus, de reli-
gione interrogandus Imperatori exhibitus, in editiore loco confi-
stens sic cœpit perorare : *Audi, Imperator, audite Quirites, &*
omnes exercitus, populiq; huius ciuitatis. Eo apud me Christiani loco
fuere, vt, in derisum despectumq; illorum sacros ritus, coram vobis, ex-
plodere vellem. Ita eram animatus. Ast ubi primū me aqua nudum
contigit, & interrogatus, credere me respondi, mirabile sē sē oculis meis
exhibuit spectaculum. Nam manum quandam vidi supra me cœlesti è
regione venientem. Etiuxtamē Angeli steterunt clarissimè fulgurantes.
Hi ē libro quopiam, omnia, quæ ab infantia usq; male perpetraui,
recitauerunt, atq; illico in aqua diluerunt; post qua, me mibi ipsum
offenderunt nūe candidiorem. Talis prodeo ex hoc balneo. Nunc igi-
tur & tu, Imperator, & vos satrapæ, & quotquot me ludentem spectau-
itis, mecum respicite, & Christum verum Dcūm esse credite, per quem
eternū salui esse possumus. Dixit, & Imperatorem, quem oblecta-
tum venerat, in furorem dedit, à quo Plutiano traditus, dirissimè,
pro Christo, est excruciatus. Nam equuleo tortus, fustibus cæsus,
vngulis laceratus, facibus vstus, denique capite truncatus nobis-
lissimam martyrij lauream reportauit. Inter quæ tormenta omnia,
nulla illi alia vox excidit, quām ista : *Non est rex, prater Christum,*
pro quo, si millies occidar, ipsum mihi de ore, ipsum mihi de corde auferre
non poteris. Sic diuina bonitas etiam indignis atque immeren-
tibus offert gratiam, qua repente sanctissimi & fortissimi efficiantur.
Neque sine iustissimo consilio. Quia, vt supra laudatus au-
thor ait : *Quanq; plura, quanq; grauiora sunt ipsa peccata, qua condo-*
nat, & quanq; indignores miserabilioresq; sumus nos, quibus ignoscit;
tanq; gloria eius magis elucescit. Mihi enim uero etiam videtur vo-
luisse vim baptismi ostendere, in quo etsi neque intentio ministri,
neque suscipiens, ab initio, fuit, tamen & illa diuinitus impleta-
& hæc opere ipso suscitata tantum effectum sortita est, vt, sine mo-
ra, ex illusore fieret confessor, ex mimo Diocletiani, Seruus Chri-
sti; ex sacrilego denique, cultor sacrorum & Martyr. Adde, vo-
luisse

Ludon. Ble-
sius in Ca-
none vit.
spir. cap. 2.

luisse etiam Redemptorem nostrum hoc exemplo demonstrare,
quod verbo aliquando docuerat, nempe nos non debere esse vin-
dictæ appetentes. Nam ecce, qui dixerat: *Diligite inimicos vestros, bene-
facite his, qui oderunt vos: & orate pro persequentiis & calumni-
antibus vos:* etiam caussam reddidit: *ut sitis filii Patris vestri, qui in
caelis est: qui solem suum oriri facit super bonos & malos:* (hoc est, qui
bonis & malis bene facit) & pluit super iustos & iniustos, seu qui
eruces atque aduersa æquè iustis ac iniustis, licet diuersis de cau-
sis, mittit. Nullus ergo clypeum debet abijcere, in hac vita istius
ancipiti pugna: etiam si iniustus sit, pluia tribulationum illum-
poterit abluere, aut aqua baptismi, si nondum sit ea tinctus:
etiam si malus, si cæcus in fide, solem diuini luminis super eum-
oriri faciet, cum minimè sperabit. In Genesio discat, animarum
nostrarum Pastorem Christum IE S V M sæpe ouem ex ore lupi
eripuisse.

VII.

Laur. Sur.
tom. 6. die 4.
Decemb. in
vita eius. c.
22. ex Meta-
phraste &
Aloys.

Quantus autem sit amor succurrenti in Deo, præsertim
per baptismi sacramentum, quod de medijs necessitate est, ita ut,
sine eo, vel in re, vel in voto, suscepito, saluari nemo possit, often-
dam alio luculentiore exemplo, vbi legimus, & fluminis, & flami-
nis, & sanguinis baptismum, in uno homine, confluxisse; quorū eti
baptismi singuli sufficerent, voluit tamen omnipotēs Mundi Gu-
bernator declarare, aliunde desertos à se non deseriri; & quo pacto
possit super iustos utilissimè pluere. S. Philemon tactus cœlesti lu-
mine, Christum ultrò profitebatur, & pro eo mori desiderabat.
Stabat iam Martyr ad tribunal, & sedebat Præses tyrannus. Ille
damnari optabat, iste cupiebat absoluere reum. Quare Philemoni
obiecit, frustra illum esse, cum neque Christianus quidem omnino
factus sit, neque baptismum accepisset. Hæc aliaque multa, cum
effutisset Præses, è multis paleis paulum fructus colligit. Immò,
quasi oleum flammæ subministratum esset, ita diuino amoris igne
exardescens Philemon exclamauit. *O ignem spiritalem, inquietum,*
qui accensus es, in meis præcordijs! ô quantum tibi debo, ô Preses, quid
me etiam in iustis maximis affectisti beneficijs, sacrum baptismum in me-
moriam reuocans. His Præsidem cum allocutus esset in media tur-
ba consistens, Rogo vos vehementer, exclamauit: *Si quis inter vos pre-
est Christianis, & contemnit tormenta, propter pietatem, adsit citio &
me impertiat baptisme.* Dixit, stetit, expectauit, nemo unus pro-
diit, qui periculum auderet contemnere tam præsens. Postquam
igitur

igitur vidit, omnes timore victos silere, neque opis quidquam in homine vlo esse, calidè lachrymans, in hanc vocem erupit: *Deus meus, Christe, qui me benignè adspiciens à profundo errore renocasti, ne sic me despicias diuinum baptismum minime asecutum. Sed quoniam modo ostende mihi sacerdotem & aquam, à quo, & in qua, similiter atq; alijs Christiani, baptizer.* Vix ea dixerat, cum nubes, densa cœlum contraxit, & è sublimi se se demittens stantem medium circumdedit, effusòque imbre, eum abluit, Christo ipso cetera ad baptismum necessaria faciente. Mox nubes, officio hoc peracto, se se postlimiò in altum recepit. Martyr autem, in oculis omnium, cœlesti rore baptizatus, *Vobis, inquit, omnibus videre licuit, qui Christiani quidem estis, nondum autem vultis manifestam esse vestram pietatem, quemadmodum, cum nullus vitiq; ad me ausus esset accedere, ipse veniens aperte Dominus me maximo dono impertijt baptismatis.* Videte ergo, ut turpi & illiberali timore liberemini. *Quin etiam tu quoq; aspice, Praeses, relicta, que nihil habet utile, insania: cognosce, cumam Deo te ipsum, absq; ratione feceris inimicum, & quemadmodum, eo Indice, sis luiturus pænas.* Ad hunc modum triplici baptismō candidus ad cœlestem coronam Philemon est promotus. Defuit illi, in terris, aqua; missa est de cœlo: defuit homo, qui baptizaret; adfuit Deus, qui baptizauit. Magnum hinc & solarium capere posunt pusillanimes; & documentum negligentes. Pusillanimes quidem, qui saepe nimis sunt anxii, verentes, se aut omnino, aut certè non rectè esse baptizatos. Ament Deum super omnia: detestentur super omnia peccatum: dicant ex animo: *O ignem Spiritalem, qui accensus es in meis præcordijs!* & confidant, Deum ad futurum, atque eos, per hunc ipsum baptismum Flaminis saluatum. Negligentes autem discant baptismum æstimare. Suffecit Philemoni Deum tantopere amanti baptismus Flaminis: suffecisset tanto martyri baptismus sanguinis; & tamen Christus baptismum Fluminis ei vnā impertijt, vt humanam socordiam corrigaret, quæ saepe parum pensi habet, à qua obstetricie, filij, siue in Dei, siue in Diaboli nomine, baptizentur. Et tamen, nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre regnum Dei.

Hoc prouidentissimum diuinum iudicium, in alijs quoque Sacramentis saepe eluxit. Ex Woltano Wintouensi monacho constat, clericum, cui à S. Ethelovvoldo Wintouensi Episco po sacri erat Chrismatis cura demandata, minùs aliquando olei,

VIII.

VVoltan.

VVintou. in

vita S.Ethe-

Q

quām

Iovvoldi c. quām res posceret, accepisse, atque illud ipsum, in itinere amississe, mirabili Dei artificio, parum auferentis, ut multum redideret. Itaque Episcopo pueros puellásque (neque enim in virilem aut senilem àtatem tunc sacramentum istud differebant) confirmare volente, neque habente Clerico sacri olei ampullam, turbatio magna extitit. Anxius Clericus viam ijsdem vestigijis, recalcat, recurrítque eò, vnde venerat. *Dum oculis huc, illuc, curiosè missis, rem perditam indagat, reperit ampullam in via iacentem, insigni auctu locupletatam. Nam, quæ antè nec media sui parte plena fuerat, iam oleo sacro, usque ad summum marginem referta, toti multitudini sufficiebat, ad petitum Confirmationis Sacramentum suscipiendum. Igitur, qui mulieri Sapreptanæ, per Eliam, dixit: Hydria farina non deficiet, nec lecythus olei minuetur, ille etiam, ad spiritualem usum, oleo addidit incrementum.*

I X. Is ergo inuocandus est, qui nouit elicere *mel de petra, oleumque de saxo durissimo;* siue id ad corporis sustentationem requiriatur, siue ad animæ salutem. Fatuis Virginibus similes sunt, qui non ad Deum, sed ad homines dicunt: *Date nobis de oleo uerbo.* Quod sanè faciunt, quicunque non negligunt oleum, quo cibos condiant, aut corporis leniant tubera & cruciatus; at de sacro oleo, quo animam in fide confirment, nihil omnino curant. Hinc tam sunt ad luctam, contra cacodæmonem aut Mundum, ineundam imbecilles. Hinc adeò parum, pro Religione laborant. Hinc castra & signa Ecclesiæ tam facile deserunt, & qui pro Catholicis stare debuerant, sunt primi hæreticorum defensores. In Nouato Exemplum recenset Eusebius & Nicephorus. Is, in morbo, baptismo tinctus, post morbum, supersedit Confirmatione signari. Quare, persecutionis tempore, metu victus, presbyterum se negauit. Negatis, ô fatui, Christum; quouis periculo terremini; quia à Deo oleum, & Spiritus sanctiunctionem non flagitatis. A pud yos ergo Christus & oleum & operam perdidit, frustra pro vobis passus, frustra Confirmationis Sacramento vim passionis & sanguinis sui largitus.

CAPVT